

Alfa vai oomegaa?

Suomi on yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa keikkunut kärkisijoilla sananvapautta mittaavissa tutkimuksissa. Arvostetuin näistä on Toimittajat Ilman Rajoja (RSF) -järjestön vuosittainen tilasto. On kunniakasta majailta sen listan piikkipaikoilla.

Suomessa toimii viestimien ja toimittajien vapaaehtoisuuteen perustuva itsesääntelyelin Julkisen sanan neuvosto (JSN). Käsitteet neuvosto ja itsesääntely eivät kuulosta kovin kauniilta. Lähihistoriassa kun on erään neuvoston edessä liikaakin itsesäännelty.

JSN on toista maata. Siihen kuuluu puheenjohtajan lisäksi 13 jäsentä. Ryhmässä istuu myös viisi yleisön edustajaa. Olen kerran vuosia sitten hakenut yleisön edustajan paikkaa, en kolumnistina vaan journalismista kiinnostuneena kansalaisena. Ei valittu, mutta sainpa komean vastauksen – melkein kuin prenikan.

Julkisen sanan neuvoston perustajat ovat alan yhdistyksiä ja julkaisijoita. Jälkeenpäin joukko uusia alan toimijoita on sitoutunut neuvoston toimintaperiaatteisiin. Porukkaan ei kuitenkaan hyväksytä ketä tai mitä tahansa. Ehdot ovat selkeät ja tiukat.

Julkisen sanan neuvostolla ei ole tuomiovaltaa, mutta sen päätökset huomioidaan ja niitä noudatetaan. JSN:n lausuntoja käytetään aihetodisteina journalismiin liittyvissä oikeusjutuissa. Joskus tosin tuntuu, että JSN:n moite otetaan kunniainnointana.

Julkisuudessa on vilahtanut tietoja, että JSN:n jäseneksi on hakemassa uusi mielenkiintoinen toimija, Alfa TV. Alfa TV:n omistaa Brilliance Communications Oy, jonka takana on medialähetystyöhön erikoistunut kristillinen järjestö IRR-TV ry.

Alfa TV tunnetaan vanhahtavista ja muiden hylkäämistä aiheista. Se lähettää maailman saastuttavinta urheilua, tractorpullingia. Alfa TV on ottanut vanhojen suosittujen formaattien kuten Tangomarkkinoiden, Syksyn Sävelen ja Lauantaitanssien televisioinnin. Ja päälle vielä maalaislääkäri Kiminkisen. Joukkoon mahtuu myös asiapitoista ohjelmaa. Kanava myy lähetysaikaa mm. tiukkalinjaisille uskonnollisille toimijoille.

Ohjelmissa vallitsee rento meno. Kiminkinen juttelee potilaidensa kanssa mukavia. Pöydällä hänen edessään kököttää näkyvästi tuubeja ja purtiloita, joita hän silloin tällöin tarjoaa potilailleen. Siinä journalismi ja mainos sekoittuvat sujuvasti.

Alfa TV on nyt nostamassa profiiliaan. Keravalla on avattu uudet huppeat studiotilat. Taustayhtiö on saanut suunnatulla annilla uusia omistajia Hjalliksesta Keski-suomalaiseen. Sitten polkaistiin näyttävästi käyntiin yleisöanti, jonka yhtenä tavoitteena on hankkia varoja uutistoiminnan käynnistämiseen.

Osakeantien jälkeenkin päätösvalta säilyy tukevasti IRR-TV:llä. Tavoitteena on aikanaan päästä pörssiin.

Vaikkei Alfa mikään mielikanavani olekaan, hommaa piti kokeilla. Tutut gurut vielä kuiskailivat, että listautumisen jälkeen Alfa osake nousee raketin lailla. Ja pääseehän omistajana lähemmäs tiedon lähteitä.

Voisi kuvitella, että uskottava uutistoiminta Suomessa edellyttää JSN:n periaatteiden hyväksymistä, siis käytännössä jokin moista jäsenyyttä. Täyttääkseen jäsenkriteerit Alfa TV:llä on vielä sarkaa kynnettävänä. Ainakin journalistisen aineiston ja mainosmateriaalin rajaa pitää selventää. Ja on siellä muutakin.

Osoittautuuko osake lopulta alfaksi vai oomegaksi? Jos kurssi romahtaa, ollaan hiljaa ja nuollaan haavat. Jos se ampaisee ylös, myydään pois ja hankitaan jotain muuta kivaa.

pajen.fi